

SERBEST MESLEK KAZANÇLARINDA İSTİSNA

Serbest meslek kazançları istisnası, Gelir Vergisi Kanununun 18 inci maddesinde düzenlenmiştir. Serbest meslek kazanç istisnasından tam ve dar mükellefler yararlanmaktadır. Türkiye’de yerleşik olmayan gerçek kişiler, Türkiye’de geçici veya sınırlı süreyle faaliyet gösteren yabancılar da söz konusu istisnadan yararlanabilir.

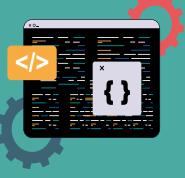
Kimler Yararlanabilir?

- Müellif
- Mütercim
- Heykeltıraş, hattat, ressam, bestekâr
- Bilgisayar programcısı
- Mucitler
- Yukarıdakilerin kanuni mirasçıları

Hangi Eserler Kapsamda?

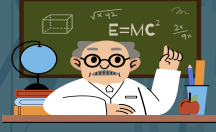
- Şiir, hikâye, roman, makale
- Bilimsel araştırma ve inceleme
- Bilgisayar yazılımı
- Röportaj, karikatür, fotoğraf
- Film, video, radyo ve televizyon senaryo ve oyunu
- İhtira beratları

Hangi Gelirler İstisna Kapsamında?

Eserlerin veya ihtira beratlarının;

- Gazete, dergi, bilgisayar ve internet ortamında, radyo, televizyon ve videoda yayınlanması,
- Kitap, CD, disket, resim, heykel ve nota halinde satılması,
- Üzerindeki mevcut hakların devir ve temlik edilmesi veya kiralanması karşılığında elde edilen gelirler gelir vergisinden istisnadır.

Eserlerin neşir, temsil, icra ve teşhir gibi suretlerle değerlendirilmesi karşılığında alınan bedel ve ücretler de bu kapsamdadır.

İstisna Dışında Kalan Durumlar Nelerdir?

Telif hakları veya ihtira beratları, müellif, mucit veya bunların kanunî mirasçıları dışındaki kişilerce:

- Satılırsa ➤ Değer Artışı Kazancı ➤ olarak vergilendirilir.
- Kiralanırsa ➤ Gayrimenkul Sermaye İradı ➤

5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununa göre, bazı eserlerde kayıt ve tescil zorunludur, bazılarında ise isteğe bağlıdır. Serbest meslek kazanç istisnasından yararlanmak için, kayıt ve tescili zorunlu eserlerin kayıt ve tescil edilmesi gerekir. Diğer eserlerde kayıt ve tescil şartı aranmaz.

İstisna Olan Hasılat Tutarı Nedir?

İstisna kapsamında olan serbest meslek kazançlarının toplamı, GVK’ nın 103 üncü maddesinde yazılı tarifenin dördüncü gelir diliminde yer alan tutarı **(2025 yılı için 4.300.000 TL)** aşmayan kişiler bu istisnadan yararlanabilir.

Hangi Durumda Beyanname Verilmelidir?

İstisna kapsamında elde edilen kazançlar toplamından kazancın elde edilmesi için yapılan giderler düşüldükten sonra kalan kazanç tutarının gelir vergisi tarifesinin dördüncü gelir diliminde yer alan tutarı **(2025 yılı için 4.300.000 TL)** aşması halinde elde edilen kazançların tamamının yıllık gelir vergisi beyannamesi ile beyan edilmesi gerekir.

Tutarın aşılp aşılmadığı, takvim yılı sonu itibarıyla her bir yıl için ayrı ayrı değerlendirilir.

İlgili takvim yılında istisnadan yararlanılamaması, sonraki yıllarda istisnadan yararlanılmasına engel değildir.

İstisnadan faydalanamayan mükelleflerin geçici vergi beyannamesi verme yükümlülükleri yoktur.

Bu Kazançlarda Beyan ve Vergi Durumu Nedir?

- İstisna kapsamındaki kazançlar için yıllık gelir vergisi beyannamesi verilmez.
- Diğer gelirler nedeniyle beyanname verilse bile, istisna kapsamındaki kazançlar beyannameye dahil edilmez.
- Bu kazançlar üzerinden yapılan tevkifat (kesinti) ise nihai vergi olarak kabul edilir.

İstisna kapsamında elde edilen kazançların devamlı veya arızı olarak elde edilmesi istisnanın uygulanmasına engel değildir.

Tevkifat Oranı Nedir?

GVK’nın 94 üncü maddesine göre, aynı Kanunun 18 inci maddesi kapsamına giren serbest meslek işleri dolayısıyla yapılan ödemelerden **%17** oranında gelir vergisi tevkifatı yapılır.

Serbest meslek kazanç istisnasından yararlanan mükelleflerin tevkifat yapma yükümlülüğü bulunmamaktadır. İstisnadan yararlanamayacak olan mükelleflerin ücret, kira gibi yapacağı ödemeler üzerinden tevkifat yapma yükümlülüğü yoktur.

Tevkifat uygulamasında serbest meslek kazancının devamlı veya arızı nitelikte olmasının herhangi bir önemi yoktur.

